

Vydané 22.12.2017 číslo výtlačku 4 / 2017

MALUŽIŇSKÉ NOVINKY

www.obecmaluzina.sk

Uprostred všetkých darčiekov
ktorými izba praská
Boh podelil sa s človekom
o darček menom LÁSKA

NOVOROČNÝ PRÍHOVOR STAROSTU OBCE

Predvianočný zhon pomaly končí. Stojíme na prahu Nového roka, plní očakávania, aký bude. Budeme zdraví, šťastní?

Ja verím, že budeme. Len si musíme vážiť to, čo máme. Máme svoju vlastnú posteľ, ktorú majú len traja z desiatich ľudí na tejto planéte. Žijeme v mieri, nemusíme sa skrývať pred bombami. Máme dostatok pitnej vody. Máme na ruke, na stene hodinky, len nemáme čas. To najdrahšie, čo si môžeme navzájom dať, je čas.

Na Vianoce akoby sa na chvíľu zastavil. Ľudské srdce zmäkne pri pohľade na malého Ježiška v jasiach. Oči sa zalesknú pri večernej modlitbe pri štedrovečernom stole. Spomíname na svojich blízkych, ktorí už nie sú medzi nami. Naša obec, to je ako rodina, ktorú dal niekto zhora dokopy, aby splnila nejaké poslanie. Učíme sa v nej nažívať, pomáhať si a akceptovať názory navzájom.

Keď si ľudia volia starostu, dávajú mu svoju dôveru. A ja dávam dôveru Vám, svojim občanom, priateľom, susedom. Verím, že budeme našu obec zveľaďovať spoločne.

Som hrdý na poslancov a zamestnancov obce, ako prispievajú k spoločnému cieľu zveľadiť obec. A to nielen materiálne, ale hlavne ľudsky. Teší ma, keď zoberiem do rúk obecný časopis a vidím, ako sa ľudia chcú podeliť so svojimi zážitkami, ako vedia písať básne

a skladať verše.

Chcem sa týmto poďakovať všetkým, ktorí obohacujú život v našej obci za ich pomoc, ochotu a trpezlivosť.

Prajem všetkým to, po čom túžia. Možno po láske, zdraví, rodine, novom byte, či aute alebo len po pokojnom živote. Sima Martausová si praje vo svojej piesni:

„Mne stačí izba, láska, čo siaha až do hlbokých jám. Na stole sviečka a svetlo a príbor, kde nikto neje sám. Mne stačí hudba a tóny, čo hrajú mojim najmilším. Mne stačia oči, čo vedia dobré od zlého odlišiť“.

Veselé Vianoce a šťastný Nový rok prajem!

Martin Španko

VZÁCNÝ ČAS VIANOC

V jednej nábožnej piesni spievame: „Vzácný čas k nám prišiel, v ktorom Kristus zišiel z nebeského trónu, na zem biednu dolu, človeku On vrátil raj, čo Adam stratil.“

Opäť sú tu najkrajšie sviatky roka - Vianoce. Čas priprav na ne je väčšinou dobou, ktorú využívame na nakupovanie darčiekov, na pečenie vianočných dobrot a na upratovanie našich príbytkov. Veď cez Vianoce prídu ku nám naše deti, vnúčatá, priatelia a tak je potrebné, aby bolo u nás pekne a príjemne. Kresťanská príprava na Vianoce sa tiež spája

s upratovaním a to nielen našich domácností, ale predovšetkým našich srdiec. Treba ich vyčistiť od všetkej zloby, závisti, pretvárk, veď očakávame vzácneho hosťa. Pripomíname si narodenie Božieho Syna – Krista, „ktorý mal podobu Božiu... ale vzdal sa hodnosti, vzal na seba podobu služobníka, podobný sa stal ľuďom, a keď sa zjavil ako človek, ponížil sa a bol poslušný do smrti, a to až do smrti na kríži.“ F 2, 6-8

Vianoce sú vzácnym časom, ktorý je pre väčšinu z nás spojený s radosťou, pokojom a s chvíľami pohody v kruhu našich drahých a blízkych. Prejavujeme lásku, úctu a vďaku k tým, ktorí nás sprevádzajú na ceste nášho života. To všetko patrí ku vzácnemu času Vianoc. Na to, aby nám niečo z kúzla vianočného času ostalo aj do bežných dní nášho života, je však potrebné, aby sme do svojich srdiec prijali aj ten najväčší dar Vianoc. Je ním narodené betlehemske dieťa – Ježiš, ktorého Boh poslal do nášho sveta, aby nám navrátil raj - večný život, ktorý sme si stratili svojou hriechnosťou.

Prajem Vám nech je Kristus – Svetlo sveta so svojou láskou prítomný aj vo Vašej kresťanskej domácnosti a naplní srdcia nás všetkých radosťou a trvalým pokojom. Veď v ňom aj počas tohtoročných Vianoc prichádza do nášho sveta nádej. Do tmy hriechu, ale i rôznych zápasov nášho života zostupuje z nebies Ježiš Kristus a vraví: „Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť v tme, ale bude mať svetlo života.“ J 8, 12 .

Pokojné vianočné sviatky a požehnaný rok 2018 Vám zo srdca želá

Mgr. Viera Mosná, evanjelická farárka

OKTÓBER, MESIAC ÚCTY K STARŠÍM.

-Ma Španková-

Neverili by ste, koľko dôchodcov máme na Malužinej. Celkom 55. Z toho v prieme polovica z nich prijala pozvanie starostu obce na slávnostné posedenie.

Obec využila zrekonštruované priestory zasedačky a privítala dôchodcov na obecnom úrade. Po slávnostnom privítaní sa miestnosť zaplnila deťmi z materskej škôlky v Kráľovej Lehote. Deti vyobliekané v krojoch spievali, tancovali, hrali divadielko. Ich bezprostrednosť vyčarila úsmev na tvári každému z nás. Pani riaditeľka a pani učiteľka z MŠ si zaslúžia náš obdiv. Veď pásmo trvalo bez mála 20 minút.

Starosta obce sa prihovril dôchodcom slovami: „Určite si každý človek želá šťastný život. Úplné a dokonalé šťastie však neexistuje. Jednému chýba to, inému čosi iné. Každý ľudský život je iný. Človek ho musí prijímať, žiť ho, ale sa nevzdávať, bojiť sa s prekážkami a ťažkosťami, siahnuť až na dno síl s vedomím, že po každej búrke sa vyjasní a všetko skrášnie. Môžeme sa tešiť z maličkostí, pripomínať si chvíle šťastia a radosti, ktoré sme prežili. No nezabúdajme i na čaro terajšieho života, kde nerohoduje len vek, ale i životná múdrosť, duševná pohoda a nezlomná vôľa človeka žiť svoj život pre ostatných. Tešme sa z každého ďalšieho rána, z každej ďalšej chvíle, ktorú v živote prežijeme, usmievajme sa a šírme okolo seba len dobrú náladu. Z celého srdca Vám prajem, aby

ZDOBNENIE MEDOVNÍKOV

-A. Gulašová-

Prešiel rok a opäť sú tu Vianoce. Svet okolo nás sa mení, menia sa aj ľudia, ale Vianoce so svojim čarom lásky, pohody a ľudskej pokory ostávajú nemenné.

Po roku sme sa stretli v priestoroch obecného úradu na zdobení medovníčkov. Rozžiarili sa detské očka, šikovné detské rúčky vyčarili z cukrovej polevy na medovníčkoch priam umelecké diela, za pomoci svojich rodičov a Moniky Žiškovéj. Nálada bola skvelá, spríjemnili sme si nedefné adventné popoludnie, na chvíľu sa nás zmocnila vianočná nálada, pokoj a láska, ktorú prajeme vám všetkým počas nachádzajúcich sviatkov.

Medovníčky M. Žiškovéj

Medovníčky Janka Chytila

ste boli obklopení len dobrými ľuďmi a rovnako Vám prajem zdravie a pokoj v duši. Pretože keď je človek chorý, je chorá aj duša. Keď máme

dušu pokojnú, máme zdravé i telo.

Dnešný deň sa stretávame, aby sme prejavili

svoju pozornosť a úctu tým skôr narodeným. Pri takýchto príležitostiach sa človeku neraz premieta jeho doterajší život, uvažuje o zmysle ľudského bytia, o zmysle nášho života. A preto skláňame sa hlboko až po zem a ďakujeme každému ránu, že sme sa mohli zobudiť, uzrieť slnko, vidieť svet a objasť svojich najbližších, stretnúť sa s kamarátmi a počuť všetko čo je okolo nás.

Želám vám veľa zdravia, radosti a životného optimizmu. Roky, ktoré máte pred sebou, prežite obklopení láskou, úctou a pozornosťou svojich najbližších. Budte ešte dlhé roky medzi nami. V pokoji užívajte život v kruhu svojich blízkych.

ZNÍŽENIE RÝCHLOSTI V OBCI

-Martin Španko-

Zníženie rýchlosti v obci stroskotalo na rozhodnutí obecného úradu Liptovská Porúbka. V roku 2015 Ing. Piovarčí Igor inicioval petičnú akciu pre obmedzenie rýchlosti na štátnej ceste I/72. Obecný úrad túto akciu podporil a začal riešiť tento problém so zodpovednými orgánmi. Prvé kroky viedli na Slovenskú správu ciest, ktorá našu požiadavku podporila.

Druhý najtvrdší oriešok bol Dopravný inšpektorát v Liptovskom Mikuláši. Títo našu žiadosť riešili rok. Zodpovední pracovníci boli dvakrát na tvare miesta a rozhodovali sa, či sú potrebné dopravné značky pre vyriešenie problému oznamujúce začiatok a koniec obce Malužiná. Po roku vzájomných konfrontácií sa nám nakoniec podarilo túto žiadosť

Nech sú dni vášho zrelého veku preteplené vďačnosťou nás všetkých. Nech je vaša jeseň plná plodov. Krásna, pokojná a slnečná“.

Po programe bolo pripravené občerstvenie nielen pre dôchodcov, ale aj pre účinkujúcich.

Až potom sa začala naozajstná zábava. Spev sa rozliehal v okolí obecného úradu a dobrá nálada nás neopustila do samého konca. Obec si uctila jubilantov, ktorí slávili v priebehu roka okrúhle výročie, kvetmi a vecnými cenami. Poďakovanie za organizáciu a prípravu stretnutia dôchodcov patrí Dane Priadkovej a Marte Špankovej.

u dopravákov presadiť. Dali nám súhlasné stanovisko pre osadenie značiek s konkrétnymi technickými podmienkami.

Posledná inštitúcia, ktorá dáva súhlas na osadenie značiek, bol Okresný úrad Žilina - odbor dopravy, kde som osobne rokoval s kompetentnými pracovníkmi. Na základe ich požiadavky, sme dali vypracovať projekt osadenia značiek s vyznačením začiatku a konca obce.

Ďalšou požiadavkou pracovníkov Okresného úradu bolo zabezpečiť súhlasné stanovisko obecného úradu v Liptovskej Porúbke na osadenie hore uvedených značiek, nakoľko štátna cesta I/72 patrí do katastra Liptovská Porúbka. Bohužiaľ obec Liptovská Porúbka nám neschválila osadenie značiek IS 36A a IS 36B začiatok a koniec obce Malužiná.

Týmto rozhodnutím sa situácia znova skomplikovala a začína sa ďalší proces vyjednávania na úrovni právnikov.

STAROSTOVE NOVINKY

-Martin Španko-

Zima tento rok zavítala príliš zavčasu. No obecný úrad nezaskočila. Obec kúpila 1 tonu cestnej ekologickej soli a traktor aj s pluhom je tiež pripravený. Niektorí občania sa sťažujú na pluhovanie v obci. Máme nový traktor a tiež nového traktoristu M. Vemarca. Marián si v minulom roku rozšíril vodičský preukaz na traktor. Poviem, chvalabohu, lebo Miro Staroň, doterajší traktorista, pracuje na týždňovkách. Ja verím Mariánovi, že pluhovanie bude čím ďalej tým lepšie. V každom prípade pluhuje vždy, keď je to potrebné. Neskoro večer, zavčasu ráno, či cez víkend.

No zima neprináša povinnosti len obecnému úradu, ale aj nám, občanom. Vždy bolo nepísaným pravidlom, že každý si pred domom, či už rodinným alebo obytným, udržiava chodníky a príľahlé priestranstvá. Vzorom by nám mohla byť pani Lajšová a Karol Pastucha, ktorý sám od seba vyčistil frézou chodník od reštaurácie Radovica až po vstup do obce. Za to mu patrí vďaka.

Na podnet obecného úradu nás dňa 7.12.2017 navštívili pracovníci Pamiatkového úradu z Ružomberka, aby nám schválili podnikateľský zámer na rekonštrukciu Haláša. Budova Haláša je jedinečná kultúrna pamiatka, bolo by škoda nechať ju schátrať. Po prevedení určitých stavebných úprav môže budova slúžiť na kultúrno - spoločenské a športové akcie. V budúcom roku máme v pláne urobiť izolácie a zabetónovať podlahu v celom priestore objektu. Následne plánujeme urobiť elektrickú prípojku do budovy, previesť vnútornú svetelnú a zásuvkovú elektroinštaláciu, vyspraviť omietky a vymaľovať. Časť vnútorných priestorov Haláša by sme chceli využiť na výstavu starého remeselného náradia a náčinia. Historické vzácne predmety nám ponúkajú niektorí naši občania. V tomto roku obec vstúpila do jednania s majiteľmi pozemkov okolo Haláša ohľadne ich odkúpenia. Jedná sa o výmeru 3700 m². V rekonštrukcii budovy mienime pokračovať aj v nasledujúcich rokoch s možnosťou využitia finančných prostriedkov od štátu. Rekonštrukciou Haláša sa obec Malužiná môže zviditeľniť a prispieť tak k rozvoju turizmu v regióne horného Liptova.

MIKULÁŠ – TRADÍCIA TRVAJÚCA VYŠE 1800 ROKOV!

-kbarťkova-

Mikuláš je tradičnou obecnou akciou, ktorá má deťom vyčariť úsmev na tvári a potešiť sladkou odmenou. Každý z nás pri spomienke, ako netrpezlivo očakával sladkú nádielku, sa už len milo pousmeje. Sviatok sv. Mikuláša je však veľmi starý a obľubu nachádza predovšetkým u detí.

Kto sa vlastne skrýva za Mikulášom? O akú postavu z histórie ide? Legenda nám hovorí, že biskup Mikuláš žil v 3. storočí a nezištné pomáhal a obdarúval tých ľudí, ktorí to najviac potrebovali. Jeho činy boli na toľko obdivuhodné, že aj napriek toľkým rokom ho naďalej uctieваме

a doteraz sme na neho nezabudli. Podľa legendy v dobe, keď žil, sa jeho skutky rozšírili po krajinách a ľudia vkladali topánky do okna a očakávali jeho pomoc. Tento zvyk pretrval do dnešnej doby a detičky tiež vykladajú do okna vyčistené topánky a čakajú sladkú odmenu za to, že

boli dobré počas celého roka a často nehnevali rodičov.

Dňa 5. decembra opäť do našej Malužinej zavítal Mikuláš. Deti sa zhromaždili pred krásne ligotavým stromčekom a načúvali, či nezapočujú cengajúce zvončeky, ktoré boli predzvesťou príchodu strýčka Mikuláša s jeho družinou. A dočkali sa! Úsmev, ktorý sa im zračil na tvári, keď zbadali krásne vyzdobené kone, kočiča a samotný Mikulášsky sprievod, bol neopísateľný. Šťastne pobehovali a netrpezlivo vyčkávali, kedy už zasadne do svojho kresla pri stromčeku

a oni mu budú môcť odrecitovať básničku. Niektoré deti si ju opakovali, aby si pri Mikulášovi nevyrobili hanbu. Postupne sa všetky deťurence

na kolienku Mikuláša vystriedali a veru, že si hanbu neurobili. Ich básničky sa niesli celým naším mestom. Čert obišiel naprázdno! U nás zrejme nemáme žiadne neposlušné deti. Po získaní sladkej odmeny kočiča povozil s koníkmi po dedine. Ďalší zvyk, ktorý sa u nás spája

s Mikulášom. Bola to pre nich veľká zábava!

Mikuláša spriemňovala vianočná hudba, ktorá sa niesla priestorom a pripomínala nám očakávaný príchod tých najkrajších sviatkov v roku a to Vianoc. Je to krásna tradícia a je radosť sa pozeráť na deti, ako sa tešia zo svojich balíčkov. Opatrujme si ju, vyčarí úsmev na detských tvárach a u nás starších dobrý pocit na srdiečku z ich radosti.

EQUUS - LESNÝ KOLESOVÝ TRAKTOR SO ZNAČKOU „VYROBENÉ NA SLOVENSKU“!

Práca v lese je jedna z hlavných foriem zárobku v našich končinách. Mnohí z nás majú v rodine členov, ktorí pracujú či už ako lesníci alebo priamo pri ťažbe dreva. Popri lesných kolesových traktoroch (ďalej len LKT) môžeme stále vidieť, že sa na ťažbu dreva využívajú aj kone. Avšak aj pri práci v lese nachádzajú uplatnenie nové výdobytky techniky. Jeden z nich by sme Vám radi predstavili.

Lesný kolesový traktor Equus je 13 tonový stroj určený pre prácu v lese. Jeho výroba sa začala v roku 2014 a zabezpečuje ju firma Sitrans so sídlom v Banskej Štiavnici. Jeho prednosťou je priechodnosť v teréne, ktorá je oveľa lepšia ako u klasických LKT. Lesný kolesový traktor nesie značku „Vyrobené na Slovensku“. A prečo sme sa rozhodli o ňom písať? Jeden z týchto strojov kúpil miestny podnikateľ Radoslav Petulák a my by sme Vám radi priblížili túto novú techniku využívanú pri ťažbe dreva. O aký traktor ide? A v čom spočíva jeho výhoda, Vám prinášame v tomto článku.

Hneď v úvode ma upozorňujú, že je to prototyp, keďže je jediný svojho druhu v Európe. Preto sa pýtam, v čom spočíva jeho jedinečnosť a v čom sa teda odlišuje od iných predávaných druhov?

„Bol to môj výmysel. Na internete som si hľadal najnovšie lesné stroje. Snažil som si zistiť, ktoré majú najlepšie recenzie a tak som sa dostal k Equusu. Avšak mal som jednu požiadavku a to, aby bol vyrobený s harvesterovou hlavou. Firma Sitrans som predniesol svoju víziu a celú realizáciu som prenechal na nich. Práve v tomto spočíva jeho jedinečnosť. Pokiaľ viem momentálne takýto druh stroja v Európe nie je,“ vysvetľuje Rado.

Momentálne na ňom pracuje jeho syn Dominik, ktorého sa pýtam ako sa mu s ním robí? Jednoduchá otázka skrývajúca plno informácií.

„Je to zmena a veľká! Pomocou tohto stroja dokážem zrubať strom, očistiť ho o konáre, uložiť na bok. Tento proces opakujem dovtedy, pokiaľ nemám stromov na jednu fúru. Čo

predstavuje cca 20 kubíkov. V prvom rade to uľahčilo prácu v lese a samozrejme urýchlilo. Za deň dokážem napliť tak 2-3 fúry, čo je dokopy odhadom 50-60 kubíkov.“ Do rozhovoru vstupuje Rado a vysvetľuje: „Získavame na tom časovo a finančne. Pilčík opiliť strom 15-20 min. Equus to zvládne za cca 1 minútu.“

Z odpovedí zisťujem, že Equus nahrádza prácu štyroch pilčíkov z pohľadu výkonu. Preto ma napáda otázka, či to dokáže výrazne zredukovať počet robotníkov v lese resp. zminimalizovať na pár ľudí?

„Samozrejme nahrádza to ľudskú prácu v lese, ale sú porasty, kde je nevyhnutná lanovka a tým pádom ľudia obsluhujúci ju. Lanovka je určená do strmých svahov a tam sa Equus nedostane. Lanovka stiahne drevo k doline a tam už preberá prácu traktorista. Uzavrel by som to tak, že je potrebné mať rôznu techniku pri práci v lese. Konskú silu nedokáže v niektorých najnesprístupnejších porastoch nahradiť nič. Keď sa na to pozrieme z podnikateľského hľadiska, zabezpečuje nám to konkurenčnú výhodu,“ hovorí Dominik.

Na obsluhu tohto stroja bolo potrebné aj školenie. Na Slovensku ho nezabezpečuje žiadna firma, nakoľko ako sme už predtým spomínali, ide o prototyp s harvesterovou hlavou. Školiteľ sa našiel až v Poľsku.

Firmu Sitrans zaujala spolupráca s Radom Petulákom natoľko, že sa rozhodli jeho „výmysel“ odprezentovať na medzinárodnej prezentácii strojov Equus, ktorá sa konala dňa 27.10.2017 na Chorupnom. Zúčastnili sa jej ľudia z rôznych krajín ako napríklad z Anglicka, Nemecka, Rakúska, Česka a iných. Odprezentovali sa dva stroje. Jeden bez harvesterovej hlavice, ktorý sa bežne predáva a druhý s harvesterovou hlavou, čo bola Radova požiadavka pri výrobe. Firma sa snažila ukázať, čo dokáže stroj v lese. Najskôr sa oploval strom, stiahol k ceste a z dreva narobil štvormetrové sortimenty. Týmto spôsobom sa ukázala sebestačnosť stroja, ktorá spočívala v tom, že nebolo potrebné mať pilčíka, len jednu osobu, ktorá ho bude obsluhovať. Ďalším lákadlom podujatia bolo oboznámienie prípadných kupcov s tým, že nápad s harvesterovou hlavou je realizovateľný a predovšetkým fungujúci nápad. Organizátori vyzdvihovali jeho výnimočnosť v rámci Európy. Vie sa dobre prispôbiť terénu a má v sebe všetky komponenty, ktoré sú potrebné pri ťažbe dreva. Firma taktiež garantuje najväčší podiel vlastných komponentov v stroji.

Áno samé pozitíva, ale predsa každá minca má aj druhú stranu. Preto sa Dominika pýtam na negatíva, ktoré vidí v tomto stroji?

„Podľa mňa jediné, čo považujem za negatívum je, že pri práci je potrebná veľká zodpovednosť, nakoľko je to už náročnejšia technika. Pracujem na ňom 5 mesiacov a stále sa učim,“ uzatvára náš rozhovor.

Technika vplýva na našu prácu a prináša so sebou uľahčenie našich činností a aj väčšiu bezpečnosť, tak prečo ju nevyužiť a o to predovšetkým v hore, kde je práca spojená s veľkým rizikom!

s Radom a Dominikom Petulákom sa rozpráva Kristína Bartková

„... DNES MUSÍM ZOSTAŤ V TVOJOM DOME.“ /LK19,5/

Pod týmto mottom na účely duchovnej obnovy a upevnenia vo viere sa 3. - 10. decembra 2017 konali v našej farnosti ľudové misie, ktoré viedli misionári Spoločnosti Božieho Slova (SVD) z Misijného domu Matky Božej v Nitre-Kalvárii a to provinciál P. Pavol Kruták, P. Ján Kušnír a P. Thomas Tulung.

Farár farnosti odovzdaním kňazskej štóly zveril farnosť do rúk misionárom, ktorí pripravili pre veriacich bohatý duchovný program. Okrem každodenných svätých omší vystúpili s prednáškami o Eucharistii, misiách, adorácii pred Oltárnou sviatosťou a so stavovskými prednáškami pre ženy, mužov, mládež a deti, starých a chorých a manželov. So žiakmi základnej školy sa stretli v triedach, kde im porozprávali o misiách.

Osemďňové ľudové misie sa ukončili slávnostným Te Deum a posvätením misijného kríža, ktorý dal zhotoviť a postavil p. Stanislav Kriššák za čo mu vyslovujeme úprimné Pán Boh odmeň.

Bol to skutočne obrovský dar a veľká milosť od nášho Nebeského Otca, ktorý nás neustále sprevádza svojim láskavým pohľadom. Boh videl, ako sa už dlhší čas od Neho postupne vzdalujeme, ako Ho čím zriedkavejšie vyhľadávame, ako Ho čoraz menej milujeme, ako na Neho zabúdame. Videl, ako si nahovárame, že všetko zvládneme aj bez Jeho pomoci, spoliehajúci sa sami na seba a na svoje sily. Naozaj sme takí sebestační, že počas roka už Boha tak často nepotrebuje? Že nám stačí prísť len na nedelňú svätú omšu? Alebo je to skutočne len plnenie si svojej kresťanskej povinnosti a vôbec nám nejde o to, aby sme sa stretli so živým Bohom, živým Kristom, ktorý nás tak veľmi miluje?

Otcovia misionári, boli tu len zopár dní, no za tento krátky čas určite priniesli do mnohých duší radosť, mnohým ľuďom prinavrátili nádej, ktorú pomaly, ale isto strácali, pretože sa už nevedeli pohnúť ďalej vo svojich často beznádejných situáciách.

Ako je to teraz, keď je už po misiách? Vráti sa všetko do starých kolají? Opäť sa každý uzavrie sám do seba, do vlastných problémov? Opäť sa vytratí radosť z našich sŕdc? Zase sem budeme prichádzať len preto, že musíme? Musíme myslieť na to, že centrom nášho života má byť živý Kristus. Nie kňaz, nie len nejaké akcie a aktivity, ale stretnutie so živým Kristom, tým, ktorý je tu pre nás vždy, aj vtedy, keď už je po misiách. Musíme pamätať na to, že náš život viery môže byť krásny a radostný, ak budeme vieru chápať ako dar, ako niečo, čo si vôbec nezaslúžime, ale čo nám Pán daroval, lebo chce, aby sme boli šťastní už tu na zemi.

Nechcime teda čakať, že nám vždy len niekto niečo dá, že budeme len prijímať, ako sme to robili cez misie. Otcovia misionári nám ukázali cestu, po ktorej máme kráčať, viac však urobiť nemohli. Či po nej pôjdeme ďalej, alebo sa vrátíme tam, kde sme boli predtým, záleží len a len na nás.

Päť môžeš, ale nemusíš - je to presne toľko, koľko je v ruženci desiatkov.

Prvé tajomstvo: Môžeš žiť po svojom,

môžeš sa riadiť podľa toho, ako uznáš za vhodné, môžeš sa naháňať. Vtedy tvoje miesto v rodine zostane prázdne.

Bohatstvom pre človeka môžu byť hodnoty, ktoré sú zobrazené v rozprávke Sol' nad zlato - rodina a vzťah k rodine. Nemá to byť bohatstvo zlata, čo nás v živote sprevádza, ale hodnota soli, ktorá veľakrát štípe, a zažiera sa do živého. Uvedomiť, že bez zlata sa žiť dá, ale bez soli nie!

Druhé tajomstvo: Môžeš obviňovať, môžeš posudzovať, môžeš rozostávať prekážky. Lenže v takom prípade musíš utekať, až v jednom čase zistíš, že ti chýbajú sily, aby si po sebe niečo zanechal. Zistíš, že si prehral.

Potrebuje vedieť, že najväčším majetkom je pravda. Vždy potrebujeme hľadať ducha pravdy a dobra, lebo vieme, že ducha nám nemôže zobrať nik, ale materiálne hodnoty dokáže ukradnúť hocikáky lepší zlodej.

Tretie tajomstvo: Môžeš zabuchnúť dvere pred ľuďmi, môžeš sa ukryť v teplom bunkri svojho domu. Tam môžeš schovať seba, svoje činy aj myšlienky. Nikdy nemusíš hovoriť osvojich predstavách

a nemusíš ich realizovať. Ibaže takáto zamknutá vedomosť a tvoje myšlienky zomrú, lebo myšlienky potrebujú život, tak ako ryba potrebuje vodu, a vták potrebuje priestor.

Aby sme žili, potrebujeme sa rozdávať. Lebo najbohatší nie je ten, kto má najviac, ale ten, kto potrebuje najmenej.

Štvrté tajomstvo: Nemusíš si všímať ľudí, môžeš ich dokonca vyhodit' zo svojho života. Môžeš si žiť po svojom a výlučne pre seba, ale tvoj život bude vyzeráť tak úboho ako život bezdomovca, ktorý nenašiel cieľ. Život bude ležať mimo tvojich možností.

Sú medzi nami rôzni ľudia. Kto z nich žije plnohodnotný život? Nie ten, čo sa rozdá?

Piate tajomstvo: Môžeš byť obyvateľom iného kráľovstva, môžeš mať iného kráľa a inú kráľovnú, môžeš robiť tak, ako sa ti zachce, lebo máš slobodnú vôľu, a máš možnosť výberu. Rozhodnutie budeš musieť urobiť už o chvíľu a každú chvíľu. Pamätaj, že môžeš, ale nemusíš. Voľba je len na tebe!

Tieto Vianoce sú novou výzvou pre každého z nás. Keď budeme v tichom radostnom zamyslení stáť nad jasľami s Božím Synom, prosíme ho o dar lásky, veď práve ona nás dokáže zmeniť, a cez nás naše rodiny, spoločnosť ba i celý svet.

SPOVEĎ PRED VIANOCAMI

Na Narodenie Krista a predovšetkým jeho príchod do nášho srdca sa máme pripraviť aj dobrou svätou spoveďou.

V našej farnosti bude svätá spoveď vo farskom kostole Povýšenia sv. kríža v Malužinej dňa 16.12.2017 od 10.45 – 11.15 hod.

24.12.2017	Nedeľa	11.15 hod., 24.00 hod.
25.12.2017	Pondelok	10.15 hod., 14.00 hod. Čierny Váh
26.12.2017	Utorok	11.15 hod.
31.12.2017	Nedeľa	11.15 hod.
01.01.2018	Pondelok	11.30 hod.

Bližšie info aj na stránke farnosti: <https://www.facebook.com/farnosthybe/>

Radostné vianočné sviatky, prežívané predovšetkým v kruhu rodiny a milostipný, požehnaný nový rok zo srdca všetkým praje a vyprosuje

ThDr. PaedDr. PhDr. František Kočibal, PhD.
správca Rímskokatolíckej farnosti Malužinej

MISIE V MALUŽINEJ

-Stážka Chytilová-

Misia znamená poslanie. Misie odjakživa súviseli s kresťanstvom a cirkvou. Kristus povedal svojim apoštolom: „Chodte do celého sveta a ohlasujte evanjelium.“ Tak sa kresťanstvo

dostalo aj k nám, vďaka misii solúnskych bratov Cyrila a Metoda. Misie v mnohých krajinách boli a sú spojené hlavne so vzdelávaním domorodcov a so zdravotníckou pomocou, ale aj s inými činnosťami, ktoré pomáhajú zmierniť chudobu. Misie vo vyspelých krajinách majú za cieľ povzbudiť, obnoviť, oživiť vieru, nám vštepovali rodičia.

Lebo ako telo potrebuje potravu pre svoj rast a zdravie, tak aj naša duša, náš duch.

V dňoch 3.12. - 10.12. 2017 prebiehali misie v Malužinej. Prvé boli pred dvadsiatimi rokmi (1997). Viedli ich dvaja poľskí rehoľníci, františkáni. Tieto druhé viedli verbisti, jeden Slovák a druhý Indonézan. Páter Thomas nás zaujal nie len svojou slovenčinou, ale hlavne svojou otvorenosťou a veselosťou. Témy misií boli: hriech (nie je iba odmietnutím Boha a jeho plánu s nami, ale aj nástrojom bolesti a deštrukcie života), odpustenie (ak odpustiš jednému, oslobodíš dvoch; odpustiť je lepšie, ako opustiť), viera (kto stratil majetok, stratil veľa, kto stratil slobodu, stratil viac, kto stratil vieru, stratil najviac), eucharistia, rodina. Súčasťou misií bola návšteva chorých, pomazanie chorých a obnovenie manželských sľubov. Na záver, v nedeľu, bol posvätený misijný kríž. Tento stojí von pri kostole. Dvadsaťročný kríž bol vymenený za nový. Starý misijný kríž zažil aj svoje potupenie. Jednej noci sa ocitol vylomený a vyhodený za halášom. Nech je odpustené nevedomým mladíkom, ktorí sa takto „zabávali.“

Hoci sme v našom kostole poriadne vymrzli, vďaka pátrom verbistom sme nanovo nadobudli význam viery a dôvery v Boha.

Misie sú pre každého, kto hľadá Boha vo svojej duši a zmysel života.

ZO ŽIVOTA ĽUDÍ

MALUŽINÁ NAŠE DETSTVO

-Jozef Toček-

Naša rodná dedina, kde sme strávili a prežili celý život. Nachádza sa v Nízkych Tatrách. Obklopená lesmi a bralami, ktoré skrývajú staré jedle a borovice. Zo západu sa majestátny vypína Radovica, z východu Veľký Bok, ako keby strážili našu dedinu. Prechádzka Tálami, skalistým terénom pomedzi staré jedle a borovice pripomína malý prales. Vzácné druhy kvetenstva, ktoré sa nachádzajú na bralách a lúkach. Niektoré stromy odchádzajú, pri koreňoch na zemi začína nový život. Lesom sa nesie krásny spev vtákov, niekde ďateľ bubnuje, tam zase divé holuby spievajú svoju pieseň. Málo ľudí si všimá tú nádhru. Vážme si naše rodisko, je to miesto, ktoré vie očariť každého návštevníka.

Skrytá krása v podzemí vyráža dych. Jaskyniari odkryli krásu našej jaskyni, ktorá dlhé roky bola nedostupná. Staré štôlne pripomínajú baníctvo zo sedemnásteho storočia, ktoré sa nachádzajú od Malužinej až po Homôľku. Svidovskou dolinou sa dostaneme pod Ohnište. Vápencové bralá pôsobia nedostupne.

Naše detstvo bolo bezstarostné. Ako deti sme sa hrávali pri kanáli, ktorý slúžil ako zásobáreň vody pre elektrárne. Letné dni sme prežili na tomto mieste, na pltiach sme splavovali a učili sa plávať. Na starom opuste sme chytali do rúk ryby. Opust bol pozostatok pltníctva na splavovanie dreva. Veľa času sme strávili na volejbalovom ihrisku, ktoré sa nachádzalo za domami, čo postavila fabrika. Tu hrávali starší, aj mládež. Túlali sme sa prírodou, do každej diery v skalách sme strkali hlavy. Keď v jeseni opadlo lístie, nohami sme prehrabávali

spadnuté lístie a zbierali gaštany v parku. Ako chlapci sme sa radi hrávali na partizánov a vojakov, útočné zbrane boli šušky. Vrstovníkov bolo málo, tak s nami hrávali i mladší. Aj dievčatá sa niekedy zapojili do boja.

Cez zimné obdobie bolo dostatok snehu. To bola sánkovačka! Saní bolo málo, tak sme nadložili na sane dosku, aby sa nás viac zmestilo. Cesta dole vrškami nebola posypaná a sane sa zastavili až na moste pri fabrike. Korčuľovať sme chodili na fabrickú lúku. Teraz na tomto mieste stoja bytovky, ktoré postavili Kameňolomy.

Čas neúprosne pokračuje a nám zostávajú len spomienky. Aj my, skôr narodení, chceme tejto generácii priblížiť, aké detstvo sme mali a v akých podmienkach sme ho prežili.

NEVYRIEŠENÁ ZÁHADA NA ŠTEDRÝ VEČER

-Ma Španková-

Vianoce mám rada od detstva. Spájajú sa mi so spomienkami na náš dom, mamu, otca a mojich siedmich súrodencov. Mali sme v spálni taký rozťahovací gauč, ktorý mal úložný priestor. Volali sme ho „Ježiškáreň“. Mama už od novembra kupovala drobné darčeky a ukladala ich do ježiškárne v presvedčení, že ho deti neotvorí, taký bol ťažký. No mylila sa. Keď mama odišla na nákup, jeden zo súrodencov strážil pri bráne a my ostatní sme si prezerali darčeky. Potom na Vianoce sme sa tvárili, že ich vidíme po prvý raz. Rodičia nám kupovali často spoločné darčeky, ako hry, karty, knihy. Nestačili sa čudovať, že sme hru

rozbalili pri stromčeku a hneď sme ju vedeli hrať.

Moji malí súrodenci verili, že nám stromček priniesie Ježiško. Na štedrý deň do obývačky už poobede nikto nesmel vojsť, lebo čo ak Ježiška vyrušíme. My, starší (som 3. najstaršia) sme ozdobili stromček, zapojili sviečky. Kuchyňa rozvonievala. Mama piekla vianočku na ráno, otec vyprážal ryby a bratia robili zemiakový šalát. Vôňa kapustnice sa šírila celým domom. Pred večerou sme ešte poriadili kuchyňu, vyprášili domáce koberce a prestreli stôl pre 10 osôb.

Všetci sme boli vyobliekaní, otec mal dedečonovú košeľu, kravatu a mama šaty, čo nosila do kostola. Pred večerou sme sa pomodlili a keď sme začali jesť, počuli sme, ako sa otvorili vchodové dvere. Niektorí vošli, zavrel za sebou a otvoril dvere do chodby. Videli sme siluetu postavy cez presklené dvere. Znova sa otvorili

dvere, tento krát do obývačky, kde bol stromček a pod ním kopa darčiekov. Dvere za ním sa zavreli a v kuchyni zostalo ticho. Mladšie deti ani nedýchali a niekto povedal: „Už prišiel Ježiško.“ Mama s otcom sa na seba nechápavo pozreli a otec povedal: „Choďte sa pozrieť na Ježiška, určite Vám priniesol darčeky“. No nikto sa neodvážil vstúpiť prvý do obývačky. Ani moji starší súrodenci. Nakoniec sme všetci spoločne vošli do izby. Deti boli sklamané, lebo „Ježiško už tam nebolo“. A my, starší, ani moji rodičia si dodnes nevieme vysvetliť, kto vtedy vošiel do izby a nevyšiel z nej.

Každý rok sa všetci súrodenci s rodinami na prvý vianočný deň stretávame v rodičovskom dome a vždy rozprávame o tejto mystickej príhode, na ktorú sme dodnes nenašli odpoveď.

VIANOCE

-Miladka Jančušková-

Vianoce mali pre nás, deti, nevšedné čaro. Ja si spomínam, ako sme spolu so sestrou Drahuškou počas školského roka bývali u starých rodičov vo Vetejnej Porube, lebo otecko bol horárom na Podlesku v blízkosti Slovenského Raja a odtiaľ sme nemali možnosť chodiť do školy.

Už niekoľko dní pred Vianocami sme „sekali dobrotu“ a túžobne očakávali deň, keď sa objaví vo dverách otecko a povie čarovné: „Ideme domov!“ To bolo radosť! Hneď na druhý deň sme nasadli v Okoličnom do hrkotajúceho vlaku

a ten nás odviezol do Hrabušíc. Tam nás už na stanici čakal naozajstný koč (sane). Otecko nás zababušil do tepleho fusaka a koníky sa pohli smerom k horárni. Cesta zasneženou krajinou sa nám zdala nekonečná, tak sme sa tešili na mamičku a samozrejme na darčeky. Už z diaľky sme videli v okne handrové bábiky v nových šatách, ktorými nás mamička vítala doma. Bábikám pred našim príchodom ušila vždy nové šaty, na to sme sa tešili najviac.

Na Štedrý deň sme túžobne čakali na Ježiška. Vianočný stromček sme my, deti, nezdobili. Pomáhali sme mamičke pri prácach v kuchyni a netrepežlivo čakali na príchod Ježiška. Po

sviatočnej večeri zrazu zazvonil zvonček. Otecko otvoril dvere na izbu a tam sa vypínal krásny, ligotavý, rozsvietený vianočný stromček. Rozbehli sme sa k nemu, kľakli na kolená a modlili sa. Spomínam si, ako som pomedzi modlitbu híkala a vykrikovala od radosti, keď som zazrela hračku pod stromčekom. Od rodičov sme okrem hračiek a skromných darčiekov vždy dostávali knihy. Keď sme sa dosýta potešili z darčiekov, zjedli jabĺčka, orechy a mamičkine chutné, voňavé dobrotky, každý sa zašiel niekde do kúta a čítal si svoju knižku.

NAJKRAJŠÍ VIANOČNÝ DARČEK!

-kbartková-

Aký je podľa Vás najkrajší vianočný darček? U detí je to jasné- nejaká hračka, po ktorej túžia a v prípade teenagerov mobil, či iná moderná technika. Môj dvanásťročný brat pri tejto otázke vykrikoval: „Najlepší darček bol Playstation 2!“ Áno deti vždy očakávajú pod stromčekom kopec darčiekov, až neskôr príde ten čas, keď si začnú priať hlavne to, aby bola rodina pokope, aby boli šťastní, zdraví a vedeli si prejať vzájomnú lásku a úctu. Toto sú kombinácie, ktoré vyčaria neopakovateľnú vianočnú atmosféru.

Pri otázke, aký bol môj najkrajší vianočný darček, keď som bola dieťa, som nemusela dlho rozmýšľať. Začnem pekne od začiatku. Boli to

naše prvé Vianoce, ako sme sa presťahovali na Malužinu. Zatiaľ som mala len jednu sestru, ale to sa malo zmeniť. Počas letných prázdnin nám mamina oznámila, že budeme mať brata. V prvom momente som si pomyslela, že si robí srandu. Nie nerobila si! Čo sa ukázalo po deviatich mesiacoch.

A tak sme sa všetci začali pripravovať na nového člena rodiny. Postupne sa ukazovalo, že nášmu bratčikovi sa nejak nechce ísť na svet a stále zostával v maminom brušku. Sviatky sa blížili a on nie a nie sa narodiť. Začali sme sa zmierovať s tým, že mamina Vianoce strávi v nemocnici. A potom to prišlo! 17.decembra sa náš brat narodil. Stále sme nevedeli, či si ich predsa len neponechajú v nemocnici, ale nakoniec bola mamina s maličkým bábätkom

23.decembra prepustená domov. Na štedrý večer sme mali už všetky darčeky pod stromčekom i s našim bratom, ktorého sme symbolicky dali do malej tatry, ktorú dostal, keď sa narodil a uložili pod vianočný stromček ako ďalší dar, ktorý sme dostali. Od tej chvíle sa mi Vianoce spájajú i s narodením môjho brata a preto môžem povedať, že môj najkrajší vianočný darček bolo narodenie nášho Kubka.

Krásne Vianoce Vám prajem. Nech ste šťastní a obklopení rodinou a priateľmi, ktorých máte radi!

OZNAMY Dňa 29.11.2017 bol z iniciatívy dôchodcov v našej obci založený **Klub Jednoty Dôchodcov v Malužinej**. Ustanovujúca schôdza sa uskutočnila za prítomnosti pani Viery Brtáňovej a Emky Žiškovéj - predsedníčky Klubu Jednoty Dôchodcov v okrese Liptovský Mikuláš. Z 24 členov klubu sa na schôdzi zúčastnilo 12 členov, ktorí si zvolili výbor: Jolana Jankovičová - predsedníčka a členovia - Mária Pastuchová, Emília Petruľová, Anna Gulašová, Janka Staroňová.

Odsúhlasené bolo členské na rok 5,- Eur. Z toho 3,- Eur ako dar. V najbližšej dobe členovia klubu dostanú členské preukazy. V priebehu januára 2018 bude vypracovaný ročný plán činnosti klubu.

VIETE, ŽE...

Drogy vyvolávajú tvorbu voľných radikálov. Najnovšie laboratórne pokusy ukázali, ako napr.

Extáza a iné amfetamíny poškodzujú mozog: podporujú tvorbu voľných radikálov, ktoré sa správajú veľmi agresívne a vyvolávajú najprv iba prechodné, ale postupne trvale poškodenie nervových buniek a stratu ich funkcie, uvádza lekár Igor Bukovský vo svojej publikácii Návod na prežitie pre muža. Ďalej uvádza, že voľné radikály sú veľmi silným rizikovým faktorom, ktorý podporuje nielen vznik demencie, ale aj rozvoj Alzheimerovej a Parkinsonovej choroby.

10. NAJZDRAVŠÍCH SEMIEN

8. Slnecnicové semená

Veľkosť porcie = 1/4 šálky

Slnecnicové semená sú vynikajúcim zdrojom vitamínu E, telesný primárny tuk rozpúšťajúci antioxidant. Vitamín E cestuje po celom tele a neutralizuje voľné radikály, ktoré by inak mohli poškodiť tuk obsahujúce štruktúry a molekuly, ako sú bunkové membrány, mozgové bunky a cholesterol.

Slnecnicové semená majú jeden z najväčších obsahov fytoosterolov semien. Fytoosteroly sú zlúčeniny nachádzajúce sa v rastlinách, ktoré majú chemickú štruktúru veľmi podobnú cholesterolu, a keď sú v strave v dostatočnom množstve, môžu redukovať hladinu cholesterolu, posilňujú imunitný a tiež znižujú riziko niektorých druhov rakoviny.

Slnecnicové semená sú dobrým zdrojom horčíka. Početné štúdie preukázali, že horčík pomáha znížiť závažnosť astmy, znižuje vysoký krvný tlak, a zabraňuje migrénom, rovnako ako znižuje riziko srdcového infarktu a mozgovej mŕtvice.

TAJOMNÁ MOC VIANOC...

-A. Gulašová-

Opäť nám nežne klopú na dvere, v kalendári sa objavujú ľubozvučné mená, ktoré sa po stáročia spájajú nielen s kresťanskou tradíciou sviatkov. S týmito menami sa spájajú rôzne pranostiky, porekadlá našich predkov.

Prvým je Martin - 11.11.

„Martin prichádza na bielom koni.“

Dni sa skracujú, večere sú dlhé. Nie vždy je úspešný a tak si na sneh musíme počkať. V tomto období sa zvykli začínať priadky. Ženy spriadali ľan a ovčiu vlnu na kúdelách. My deti sme strihali handričky na koberce a pozorne načúvali, aby nám nič neušlo, lebo na priadkach sa rozprávali veselé príbehy, rôzne strašidelné povere o strigách, bosorkách, čertoch...

Potom príde Katarína - 25.11.

„Katarína na ľade a Vianoce na blate.“

Traduje sa, že Katarínu sa začínajú stridzie dni pred Vianocami. Na Katarínu sme vždy nalámali čerešňové konáriky, dali ich do vody a čakali, či do Štedrého večera rozkvitnú a prinesú tak pokoj a šťastie celej rodine. Tradíciu čerešňového konárika v rodine stále udržiavame.

Ondrej preberá žezlo 30.11.

„Aké počasie na Ondreja, také po celú zimu.“

Na Svätého Ondreja sa začína adventný čas. Večerné modlitby v kostole boli neoddeliteľnou súčasťou príchodu Vianoc. Na Ondreja sme my dievky liali roztopené olovo do studenej vody cez kľúčovú dierku - kľúčik musel byť z domu, kde mali Ondreja. Z olova sa uliali rôzne tvary, z nich sme si vyčítavali, aký osud nás čaká alebo aké remeslo bude mať náš muž. Na Ondreja sme tiež varili halušky. Každá dievka uvarila 13 halušiek, do ktorých sa ešte pred varením dalo 12 lístočkov s menami chlapcov. Haluška, ktorá vyplávala na povrch prvá, niesla meno nášho vyvoleného - samozrejme, ak nebola prázdna. Keď prvá vyšla haluška bez mena, znamenalo to, že dievčina ostane na ocot. Preto dievčatá Ondreja oklamali - halušku v ktorej nebolo meno, sa snažili urobiť čo najväčšiu, aby nevyplávala na povrch prvá. Bol to večer plný smiechu, radosti, prekárania sa jednej s druhou a čas ubehol ako voda.

Svätý Mikuláš - 6.12.

„Mikuláš, Mikuláš, čo v tom vreci máš...“

Pre deti je to vždy noc čarovná, plná očakávaní, čo si vo svojich vyčistených čižmičkách ráno nájdu. Za našich čias chodil po dedine Mikuláš za deťmi - od domu k domu - spolu s čertom a anjelom. Keď do domu prišli, pomaly sme ani nedýchali. Čert hurhaj narobil, pomodliť sme sa museli a za odmenu sme od čerta vždy len uhlie dostali. Od Mikuláša jabĺčka a oriešky. Najlepší bol ale anjel - vždy so sebou priniesol zemiakový cukor.

Lucia - 13.12.

„Od Lucie do Vianoc, každá noc má svoju moc.“

Deň Lucie sa spájal s mágiou povier a praktík, ktoré mali chrániť rodinný statok pred zlými silami.

V predvečer sviatku Lucie celá rodina jedla cesnak, ktorý nás mal ochrániť pred čarodejnými silami. Moja mama po večernom krímení do každého rohu maštale hodila cesnak, na dvere maštale urobila cesnakový kríž, aby magické čarodejné sily v tú noc statku neublížili.

Štedrý deň, Vilia, Dohviezdny deň - 24.12

„Keď nebudeš jesť, uvidíš zlaté prasiatko.“

Štedrý deň sa niesol v znamení príprav na štedrovečernú večeru. Celý deň sa držal pôst, nám deťom sľubovali zlaté prasiatko. Mama zavčas rána zamiesila na chlieb, otec rozkúril oheň v pekárniku. Chlieb, kysnuté koláče - makové, tvarohové - opekance museli byť upečené doobeda. Na Dohviezdny deň - ako sme to u nás na Boci volali - sa nič z domu nedávalo ani nepožičiavalo. Nechodilo sa na priadky. Poobede už ženy nechodili ani do susedov; vraj robili to iba strigy, čo počarovať chceli. Domy dostávali magický charakter blížiaceho sa čara vianočnej noci. Po dome rozvoniavala kapustnica a veľký dôraz sa kládol na úpravu štedrovečerného stola. Na stole nesmel chýbať celý chlieb, soľ, jabĺčka, cibula, cesnak, obličky a med, pod sviačným obrusom zase peniaz. Jeden tanier sme vždy kladli navyše - pre náhodného hosťa. Tieto veci ostávali na stole až do Troch kráľov, lebo len vtedy sa končia sviatky“ hovorila mama. U nás sme „oslavovali“ Vianoce na dvakrát. Stará mama vždy trvala na tom, aby sme sviatočnú večeru pripravovali aj na sviatok Troch kráľov, lebo „nikto presne nevie, kedy sa Ježiško narodil“. Z úcty k rodinným tradíciám preto sviatky u nás končia až po Troch kráľoch. Dobré si pamätám aj na náš stromček - pre mňa najkrajší na celom svete. Krásili ho ozdoby všetkých možných farieb a tvarov, veľké sklenené gule pomalované krajinkami, hříbiky, trpaslíci, sladkosti v pestrofarebných pozlátkach a nechýbali ani vlastnoručné ozdoby - refaze z pestrofarebného papiera. Určite viem, že sviečky na stromčeku neboli elektrické ale voskové, upevnené v štipcoch. Vo všetkých týchto pestrofarebných ozdobách sa odrážala radosť, šťastie, pohoda a ľudská pokora. Pred večerou, okolo 17-tej hodiny, keď mráz už štipal na líkach a sneh vrždal pod nohami, celé rodiny spoločne kráčali do kostola a po bohoslužbe rýchlo domov, usadiť sa spoločne za štedrovečerný stôl. Okolo polnoci začali chodiť po dedine vinšovníci a spievali pod oknami domov Tichú noc. Vinšovníkov víťala gazdiná, ale do domu s vinšom vždy vchádzal prvý muž. Nasledujúci deň - v deň narodenia Ježiška - zavčas rána chodili vinšovať po celej dedine len chlapci. Na Štefana sa zase u nás vždy hrávalo ochotnícke divadlo a po ňom nasledovala štefanská zábava.

Spomínajme spolu s našimi deťmi a deťmi našich detí. V našich srdciach nech zavládne pocit radosti, na vianočnom stole nech rozvoniava kapustnica, Štedrý večer nech zanechá v našich srdciach stopu pohody, šťastia a radosti.

Malužinské Novinky - noviny obce Malužiná, vydáva Obecny úrad Malužiná, tel. č. 044/5292 221, email: obecmaluzna@stonline.sk

redaktori: Kristína Lukášová, Marta Španková, grafika: Miroslav Šanda, 0904 29 29 31

BLAHOŽELÁME JUBILANTOM

Okrúhle životné jubileum oslávili

v novembri -
v decembri -

Mária Profantová
Ľubica Gulašová
Viola Szpunarová

75 rokov

60 rokov

75 rokov

Všetkým oslávencom prajeme veľa zdravia, šťastia a spokojnosti v kruhu rodiny.